

In memoriam

Hans Esselink

8 oktober 1954 – 30 augustus 2008

Op zaterdag 30 augustus j.l. is het oud-lid Hans Esselink aan een hartstilstand overleden. Hans had al enige tijd problemen met zijn hart, maar het is verbijsterend dat het nu allemaal voorbij is. Zelf heb ik Hans aan het eind van de jaren zeventig leren kennen. We studeerden in die tijd biologie in Groningen en waren beiden actief in de toen net opgerichte Zwanenwerkgroep. Dat waren nog eens tijden! Tijdens strenge winters Knobbelzwanen vangen midden in de stad en tijdens de zomermaanden de provincie doorkruisen op zoek naar zwanenfamilies. Ik weet me nog goed te herinneren dat we eens bij een autosloperij uitkwamen. De slopers begrepen weinig van onze belangstelling, maar deden wel een bod op de auto van Hans.

Hans was in die tijd eveneens actief met het ringen en het beschermen van roofvogels. De Werkgroep Roofvogels Nederland (WRN) bestond nog niet, maar Hans stond aan de basis van een van de voorlopers: de Werkgroep Roofvogels Noord- en Oost-Nederland. Hans was roofvogelliefhebber in hart en nieren en een initiator om roofvogelver-

volging goed in kaart te brengen. Veel leden zullen zich ook nog wel de prachtige lezing herinneren die Hans heeft gehouden over zijn onderzoek aan Visarenden in Canada. In de jaren negentig verlegde Hans zijn belangstelling naar Grauwe Klauwieren in het Bargerveen. Hij richtte de Stichting Bargerveen op en zette hier, samen met tal van anderen, een uitgebreid en breed opgezet ecologisch onderzoek op naar Grauwe Klauwieren. In de loop der jaren is Avifauna diverse malen op excursie naar het Bargerveen geweest en vaak zijn we met mensen van deze groep op pad geweest. Later heeft Hans het werkveld van de Stichting Bargerveen sterk verbreed. Hij vond onderdak bij de Radboud Universiteit in Nijmegen en er ontstond een innige samenwerking, vooral op het vlak van het maken van natuurherstelplannen. Afgelopen najaar, tijdens de Landelijke Dag van SOVON, heb ik nog met Hans hierover gesproken. Hans zat, zoals altijd, vol plannen en ideeën. Dat is nu dus allemaal verleden tijd.

Klaas van Dijk

In memoriam

Prof. dr. R.H. (Rudi) Drent

24 april 1937 – 9 september 2008

Nog niet gewend aan het feit dat Hans Esselink is overleden hoorde ik woensdagavond op de bestuursvergadering dat Rudi Drent de dag ervoor op dinsdag 9 september was overleden. Ornithologisch Nederland verloor zo in korte tijd een tweede coryfee.

Het is in belangrijke mate zijn verdienste dat het vogelonderzoek aan de Groninger universiteit tot de absolute wereldtop behoort. Onderzoek aan individuele vogels, de energetische kosten van gedrag en de gevolgen voor het nakomelingschap zijn enkele

typerende kenmerken voor het Groninger universitaire vogelonderzoek. Veel hiervan is terug te vinden in het in 2000 verschenen boek *De onvrije natuur* dat aan hem is opgedragen.

Rudi Drent was niet iemand die zo nodig in de schijnwerpers moest staan. Hij had echter de gave om mensen te stimuleren en inspireren. Vele tientallen promovendi en grote aantallen studenten kunnen hiervan getuigen. Hij wist vaak de juiste vragen te stellen op het juiste moment. Deze kwaliteiten, samen met zijn gevoel voor humor, maakten hem geliefd en zorgden ervoor dat men vaak net die stap extra kon doen. Veel zaken en anekdotes spelen door mijn hoofd als ik aan Rudi Drent denk. Bijvoorbeeld over zijn colbertje en zijn bewondering voor David Lack. Mijn eerste kennismaking met Rudi Drent was tijdens een voorlichtingsdag voor de studie biologie in het collegezaaltje van het oude Zoölogiegebouw. Hij had een verhaal dat geïllustreerd werd door een deel van een videofilm. Ik weet niet meer waar de video en zijn verhaal precies over gingen, maar wel hoe het eindigde. Na enkele vergeefse pogingen om de video te stoppen trok hij met een resoluut gebaar de stekker uit het stopcontact. Misschien niet de normale weg om een video te stoppen, maar wel effectief. Later was hij mijn studiebegeleider en het is geen toeval dat ik een groot deel van mijn studietijd bij

zijn onderzoeksgroep heb doorgebracht. Ik bewaar ook nog goede herinneringen aan een mondeling examen dat ik bij hem moest doen vlak voor mijn afstuderen. Als mentor was hij geweldig. Niet alleen de 'professional', maar ook de amateur-ornitholoog kon op zijn serieuze aandacht rekenen. Als voorzitter van de Nederlandse Ornithologische Unie heeft hij ook altijd getracht de uitwisseling tussen beide groepen te bevorderen. Zelf was Rudi Drent ook een bevrogen vogelaar. Regelmatig was hij 'zoek', omdat hij de minder aangename kanten van het hoogleraarschap even wilde ontvluchten door de natuur in te gaan om vogels te kijken. Professor Drent was geen lid van Avifauna en ik weet niet eens of hij dat ooit is geweest, maar in Groningen deed hij onder andere mee met de tellingen in de Lauwersmeer en de Dollard. Verder was hij ook betrokken bij de Werkgroep Grauwe Kiekendief. Ook buiten de universitaire setting was hij een inspiratiebron voor vele vogelaars.

De invloed van Rudi Drent in de ornithologie, vooral in Nederland, maar zeker ook in het buitenland, kan moeilijk worden onderschat. Diverse van zijn promovendi zijn zelf hoogleraar geworden. Zijn investering in zijn intellectuele nakomelingschap mag dan ook bijzonder succesvol worden genoemd.

Mede namens het bestuur,
Arjo Bunschoek

Recensie

Gert Draaisma

Hans Dorrestijn, DORRESTIJNS VOGELGIDS, uitgeverij Nijgh & Van Ditmar, ISBN: 978-90-388-1451-3.

Ik ontving op mijn verjaardag de vogelgids van Hans Dorrestijn (1940). Nou moet je een gegeven paard niet in de bek kijken, maar ik ben altijd wat sceptisch bij vogel-

gidsen en wat weet die Dorrestijn nu van vogels? Voor wie hem niet kent, Dorrestijn is een wat cynische cabaretier, zanger en schrijver met een sombere inslag: "Jesus aan het kruis, had het beter dan ik thuis". De meeste vogelgidsen zijn gewoon slecht en ik ben erg gehecht aan mijn ANWB-vogelgids. Andere vogelgidsen laat ik meestal links